

HAF

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

TARTALOM

MH-vezénylőzászlósi sarok	3
„Embert a vasra!”	4
A vezénylőknek is vezényelnek!	8
A mundér előszobájában	
– Kadétek az Árpádban	10
Magyar Honvédség vitéz Vattay Antal	
2. Területvédelmi Ezred	
– A megalakulástól napjainkig	12
Ami a harchoz kell...	
– A 2019M Harci Mellény bemutatása	14
Más vas, mint a többi	
– A Leatherman multifogók	16
Védd a füled!	18
Vezesd, terheld, engedd!	20
Folyamatosan megtartott	
közös emlékezés	23
A tisztább, zöldebb környezetért	24
Látogatás a magas	
hegyek világába 1. rész	26
A kiberbiztonság kihívásai	
és megoldásai 1. rész	
– A digitális világ védelme	30

4

12

26

20

16

10

IMPRESSZUM

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente hat alkalommal

2024/1. szám

Kiadja a Honvéd Vezérkar

Szerkesztőbizottság

Elnök:

Kaszab Zoltán főtörzsszászlós,
a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa

Tagok:

Bálint Ákos főtörzsszászlós

Bogya Sándor főtörzsszászlós

Filó László törzsszászlós

Dr. Murinkó Attila ezredes

Sebestyén Tibor törzsszászlós

Soós Lajos főtörzsszászlós

Tömösközy Tamás Kálmán törzsszászlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében
közreműködik a HM Zrínyi Geoinformációs
és Toborzástámogató Közhasznú
Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
– Zrínyi Kiadó

Felelős vezető:

Kulcsár Gábor ügyvezető

A Zrínyi Kiadó igazgatója:

Dr. Hajdú Ferenc

Felelős szerkesztő: Havasi Máté

Korrektor: Kiss Zoltán

Grafikai tervezés: Győri László, Kiss Fanni Flóra

Tördelés: Kiss Fanni Flóra

Műszaki szerkesztés és képfeldolgozás:

Eisrichné Schubert Andrea

Címlapfotó: Kertész László

Szerkesztőségi titkár: Pásztor Júlia

pasztor.julia@hmzrinyi.hu

A szerkesztőség címe:

1024 Budapest, Szilágyi E. fasor 7–9.

Telefon: (70) 199-8648

E-mail: honvedaltishti@hmzrinyi.hu

Nyomdai kivitelezés:

HM Zrínyi Geoinformációs

és Toborzástámogató Közhasznú Nonprofit Korlátolt

Felelősségű Társaság,

Kreatív Tervező és Sokszorosító Igazgatóság

Felelős vezető: Pásztor Zoltán igazgató

Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány.

HU ISSN 1586-2917

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható

a www.honvedelem.hu portál

kiadványok rovatában.

A Honvéd Altishti Folyóirat tagja
az Európai Katonai Sajtószövetségnek (EMPA).**MH-vezénylő-
zászlósi sarok***Altisztek, legénységi állományú Katonák, kedves Olvasók!
Tisztelettel köszöntöm Önöket!*

Mint látják, a Honvéd Altishti Folyóirat megújult külsővel és beltartalommal üdvözli régi és új olvasóit. A Magyar Honvédség reneszánszát éli, ami nem kizárólag a technikai eszközökben, a katonák egyéni felszerelésében vagy a kiképzések fontosságában manifesztálódik, de a kommunikáció, esetünkben elsődlegesen a belső kommunikáció terén is állandósuló fejlődéssel próbál az olvasókhoz közelebb kerülni.

Legfontosabb értékünk a katona, és ezek nem csak üres szavak. A Magyar Honvédség állományában rengeteg olyan ember szolgál, általuk pedig számos esemény, történet és tudás bújik meg, ami csak abban az esetben válik mindenki számára láthatóvá, ha beszélünk róluk. Hiszem, hogy az önök által elmondottak arra bátorítanak másokat, hogy ők is legyenek ennek a kommunikációs csatornának a részesei, ők is osszák meg a saját érdekes és értékes gondolataikat.

A megújult folyóirat továbbra is az altisztek és a legénységi katonák lapja. Célja, hogy az állomány figyelmére méltó írásokkal szóljunk önmagunkhoz, önmagunkról, a haderőről. Számos katonatársuk szentel időt sportnak, történelemnek, gasztronómiának, tanulásnak és sok másnak, ami nemcsak a helyi környezetben kell hogy megjelenjen, hanem honvédség-szerte is. Ezzel talán egyéneket, csoportokat tudunk összekötni, érdeklődést kelteni, sőt adott esetben inspirálni az önkifejezés ezen formájára. Kérem önöket, hogy segítsék a munkánkat ötletekkel, javaslatokkal és írásokkal, amelyek révén tovább tudjuk építeni a Magyar Honvédség altishti és legénységi állományának reputációját, függetlenül attól, hogy aktív, szerződéses vagy tartalékos katonáról szólunk.

Idén, 2024-ben ünnepeljük az intézményesített altisztképzés 100. évfordulóját. Száz évvel ezelőtt alapították meg a Magyar Királyi Jutasi Honvéd Altisztképző és Nevelőintézetet, amely több mint két évtizeden keresztül nevelt kiváló altiszteket a Magyar Királyi Honvédségnek, és évszázados történetét egy ma is aktuális jelmondatában hagyta hátra: „Erős akarat minden akadályt legyőz – Erős akarat csak erős hitből fakad”.

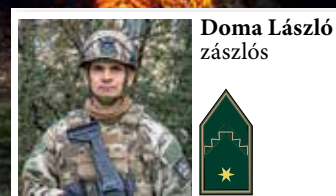
Erős hitem van abban, hogy a magyar altisztek és legénységi állományú katonák segítségével és támogatásával a Honvéd Altishti Folyóirat, a Magyar Honvédséghez hasonlóan, velünk közösen éli meg reneszánszát.

Kaszab Zoltán főtörzsszászlós

„EMBERT A VASRA!”

Ezzel a felhívással kezdődött meg az első Pilot program hivatalos toborzókampánya, amelyet 2023. augusztus 11-én Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter jelentett be. A toborzókampány célja a hódmezővásárhelyi MH Kinizsi Pál 30. Páncélozott Gyalogdandár 1. Gránátoszászlóaljának feltöltése volt.

Bevonulás

A kampány során számos platformon jelent meg a Magyar Honvédség, így az információ az online és offline médián, valamint iskolai előadásokon keresztül is elérhető a leendő katonák széles körét. Az év során az iranyasereg.hu oldalra több mint ötszáz ezerszer kerestek rá, a toborzók pedig több mint 42 ezer hívást fogadtak. A modern kor kihívásaihoz és a mai fiatal korosztály igényeihez igazított toborzás beváltotta a hozzá fűzött reményeket, ami bizonyítja, hogy nemcsak a harcászatban, hanem a toborzás rendszerében is sikerült egy új korszakba lépni.

A honvédségbe történő belépés folyamatát leegyszerűsítették: aki csatlakozni szeretett volna a Magyar Honvédség állományába, az Irány a sereg! honlapján keresztül jelentkezhetett, és szeptember 11-én kellett megjelennie Hódmezővásárhelyen, a katonai szervezetnél.

A jól felépített toborzóprogramnak, illetve a kiemelt bérezésnek is köszönhetően a jelentkezők létszáma pár hét alatt meghaladta az ötszáz főt. Számuk növekedése folyamatos mozgásban és átszervezésben tartotta a helyőrséget, kiemelten a logisztikai szakágat. Az előljárási iránymutatás alapján a bevonultatás, az elszállásolás, a kiképzés, majd az állományba helyezés is a katonai szervezet feladata volt. Ez újabb kihívást jelentett a laktanya számára, azonban egyben vissza

nem tért a lehetőséget is, ugyanis a helyőrség hosszú idő után ismét saját magának képezhette a katonáit, méghozzá rég nem látott létszámban.

Mindezt megelőzőleg a megalakított munkacsoportok folyamatosan azon dolgoztak, hogy a lehető legjobb körülményeket alakítsák ki a bevonuló állományoknak. Ennek a hatalmas munkának köszönhetően szeptemberben négyszáz fő elszállásolását, négy fegyverszoba berendezését és több mint száz kiképző felkészítését tudták biztosítani.

A helyőrségbe telepített munkacsoportok az állomány bevonultatását Molnár Zsolt ezredes, a dandár parancsnokának iránymutatása és parancsa alapján önállóan, de egymásra épülve hajtották végre. Tíz átlomást telepítettek, amin a felvételizőknek végig kellett haladniuk. Beléptetés után az „újoncok” átestek az ilyenkor kötelező adatrögzítési folyamaton, ezt követően egy eligazításon, majd egy előzetes orvosi és fizikai állapotfelmérésen. A sikeresen teljesítők személyes elbeszélgetésen vettek részt a dandár parancsnokával, aki teljesítményüket, illetve elszántságukat is figyelembe véve ajánlott beosztást a Lynx-Pilot programba, vagy esetlegesen másik helyőrségbe. Utolsó lépésként a beöltöztetés maradt, amit a szállások elfoglalása követett.

A világban jelenleg zajló geopolitikai események árnyékában a nemzeti ellenálló képesség növelése és

a haderó folyamatos fejlesztése korszakhatárhoz ért, és ezzel egy időben a Magyar Honvédség átfegyverzése a legmodernebb, NATO-kompatibilis high-tech eszközökkel egy újabb fázisához érkezett. De nézzük meg, mi is ez a technika, ami ekkora korszakováltást jelent a mai magyar haderőben!

A Lynx a világ egyik legkorszerűbb gyalogsági harcjárműve

A magyar állam 2020-ban írta alá a német Rheinmetall céggel a Lynx vagy magyar nevén a Hiúz gyalogsági harcjárművek beszerzéséről és hazai gyártásáról szóló szerződést. Eszerint 218 darab Lynx gyalogsági harcjárművel szerelik fel a Magyar Honvédséget, amelyből 172 darabot Zalaegerszegen gyártanak le. Az első, még Németországban készült példányok 2022 őszén érkeztek Magyarországra, a korszerű gyalogsági harcjármű első állomáshelye pedig a hódmezővásárhelyi Kinizsi Pál 30. Páncélozott Gyalogdandár.

A magyar Hiúzek hossza 8,49 méter, szélességük 3,8 méter, magasságuk 3,73 méter – de ez utóbbi függhet a járműtestre szerelt toronytól vagy más felépítménytől. A páncéltest védelmet nyújt az aknák és az improvizált robbanóeszközök ellen. Az aktív páncéltat biztosítja a páncéltörő fegyverek elleni védelmet, a túlélőképességet pedig növelik a ködgránátvetők, továbbá a fejlett önvédelmi rendszer részei, a lézer- és radardetektáló eszközök is. A Hiúz harcjármű fegyverzete sem elhanyagolható: fő fegyvere a programozható lőszer kilövésére alkalmas MK 30-2 ABM típusú 30 milliméteres automata géppuska, s ezzel párhuzamosítva egy 7,62 mm-es géppuska található a toronyban. A 45 tonnás jármű akár 60 kilométer/órás sebességgel képes haladni, és hatótávolsága meghaladja a 400 kilométert.

Érdeemes megvizsgálni a másik oldalt is, hiszen ember nélkül a „vas” mit sem ér. Az új kihívások nemcsak a technika és a toborzás, hanem a kiképzés területén is komoly változásokat igényeltek. A végcél eléréséhez a kiképzés teljes eddigi tematikáját át kellett értékelni és abban jelentős változásokat létrehozni. Ami összességében elmondható, hogy egy teljesen új kiképzést kellett szervezni, majd a tervekben lefektetett folyamatokat a végrehajtás során esetlegesen tovább finomítani. Összességében elmondható, hogy az átstrukturált kiképzés beváltotta a hozzá fűzött reményeket.

De lássuk részletesebben, mi is történt ebben a néhány hétben, amikor a jelentkezők civilből katonává és egyben csapattá váltak!

Jó reggelt, ébresztő, tő!

Ez a felkiáltás harsant föl egyszerre az alapkiképző század elhelyezési körleteinek szintjein 2023. szeptem-

ber 13-án hajnali fél hatkor, majd kettőszáznegyven, még kissé álmos honvédjelölt kereste helyét az alakzatban, a barátságos kiképzők iránymutatása mellett. Ketten már az első napon búcsút vettek a kiképzéstől az elhelyezési körülményekre hivatkozva. A jelentkezőket hatfős körletben helyezték el, szakaszbeosztásukat figyelembe véve. Az elhelyezési épületekben telepített wifi-kapcsolatnak köszönhetően az otthoni kapcsolattartás megoldott volt a kiképzés elejétől kezdődően.

Az előjárói, illetve az állományilletékes parancsnok utasításainak megfelelően a katonák felszerelése az első perctől kezdve a kor kihívásainak megfelelő volt. Mindenki megkapta a digitális katona felszerelés szükséges részeit, ezáltal az újoncok a kiképzést már ezzel kezdhették meg, ami a motivációs szintet is nagyban emelte. Egységes sportfelszerelésben hajthatták végre a sportfoglalkozásokat, és a korszerű Bren 2 gépkarabély lett mindenki egyéni fegyvere. Elmondható, hogy az állomány hamarabb nézett ki katonaként, minthogy azzá vált volna.

Az alapkiképző század egy századtörzs irányítása alatt hat kiképző szakaszból állt, a parancsnoki beosztást Pászthory Domonkos Balázs százados látta el. Megjegyzendő, hogy a századparancsnok és a helyettesének kivételével minden beosztásban altisztek működtek közre.

Az alapkiképzés tervezését, levezetését, illetve értékelését az alapkiképző század parancsnokának irányítása és útmutatásai alapján hajtották végre. A tervezés időszakában az előjárói intézkedés meghatározta, hogy az alapkiképzést az egységes alapkiképzési program alapján kell végrehajtani, viszont a feladat kiemelt fontossága miatt tervezhető volt plusz óraszám is. A századparancsnok a következő területekre kívánta a hangsúlyt fektetni:

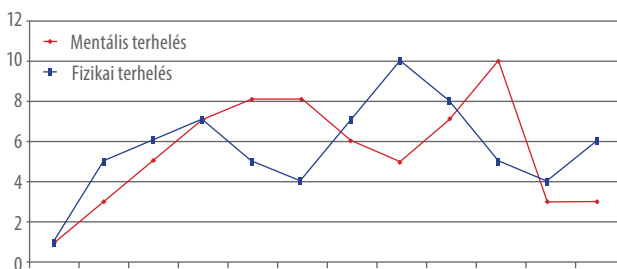
- Katonai szocializáció
- Fizikai állapot fejlesztése (bevonuláskor a jelentkezők nagy százaléka a 150 pontot sem érte el)
- Alaki kiképzés
- Fegyverkezelés

Az öthetes kiképzés első akadályát a napirend pontos betartása okozta a frissen bevonult katonáknak. Folyamatos kontrol alatt napi tíz óra foglalkozást vezettek le az előre megtervezett fokozatos terhelés betartásával.

A bevonultak életkorától függetlenül megállapítható, hogy a katonai szocializáció tökéletesen működőképes volt 2023-ban is. Az állomány rétegződése és életkora miatt is kiemelt fontosságú volt a fokozatos fizikai és mentális terhelés. Ennek érdekében a kiképzők egy kéthetes felkészítésen vettek részt az alapkiképzés megkezdése előtt, ahol minden kiképzési ágat érintettek, kiemelt figyelmet fordítva a kiképzési módszertanra. Az eredményt jól mutatja, hogy a hivatalos fizikai felméréssel az állományból mindössze négy fő nem érte el a szükséges 220 pontot.

A felsorolt kritikus eseményeken felül kiemelkedő kiképzési feladatnak bizonyult a tűzakadály-pálya foglalkozás, amelyet a résztvevők sikeresen teljesítettek már nemcsak egyénileg, hanem tűzcsoportha szervezve is. És utólag kifejezték büszkeségüket arra vonatkozóan, hogy végig mertek menni a kijelölt pályán. Megtapasztalhatták, mennyire fontos a gázárcsapat viselése, miközben különböző feladatokat hajtottak végre a gázátorban a kiképzők iránymutatása alapján.

A nagy létszám miatt a kiképzések tervezése és levezetése mellett azok okmányainak folyamatos vezetése is komoly munkát igényelt, ennek érdekében lefektettek egy ezerpontos értékelési rendszert, amelynek segítségével könnyedén nyomon követ-

A kiképzés folyamán alkalmazott terhelési görbe

Robbanás: 50 pont	Tereptan: 50 pont	Egy. TÁS: 50 pont	Menetgyak.: 50 pont	Akadálypálya: 50 pont	Fe. normáztatás: 50 pont	Kgr. dobógyak.: 25 pont	Lövészet, lövérdmény: 100 pont
----------------------	----------------------	----------------------	------------------------	--------------------------	-----------------------------	----------------------------	-----------------------------------

Tűzakadálypálya: 50 pont	Egyéni elméleti vizsga: 100 pont	Egyéni gyakorlati vizsga: 200 pont	Fizikai állapotfelmérés: 150 pont	Parancsnoki értékelés: 100 pont
--------------------------	----------------------------------	------------------------------------	-----------------------------------	---------------------------------

Kiképzési áganként	
Vizsgafeladatok	300 pont 30 %
Állóképesség, katonai testnevelés	250 pont 25 %
Fegyverkezelés, lövészet	175 pont 17,5 %
Harc támogatás	175 pont 17,5 %
Személyi értékelés	100 pont 10 %

Az értékelési pontrendszer és annak súlyozása

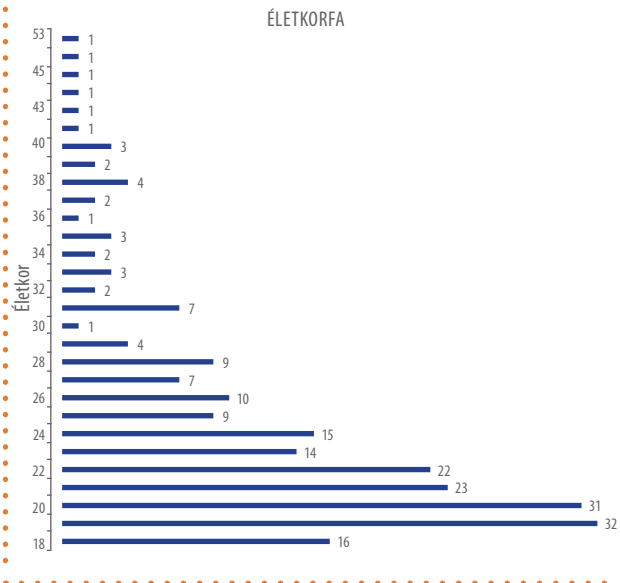
A kiképzendőknél az alapkiképzés során az alábbiakban felsorolt hat kritikus kiképzési eseményt kellett teljesíteniük, hogy katonai esküre legyenek bocsájthatók.

1. Katonai tereptan ismeretek 3. Tárgykör, Menetvonal tervezése, azimutmenet végrehajtása terepen (öt koordinátából legalább három megtalálása szintidőn belül).
2. 9 kilométeres menetgyakorlat végrehajtása egyénileg, szintidőn belül.
3. 1. számú pisztoly és gépkarabély lögyakorlat végrehajtása legalább megfelelő értékeléssel.
4. MH Egységes Alapkiképző Program egyéni elméleti vizsga
5. MH Egységes Alapkiképző Program egyéni gyakorlati vizsga
6. Fizikai állapotfelmérés eredményes végrehajtása

hető volt minden kiképzendő teljesítménye az alapkiképzés öt hete alatt. Nem utolsósorban, így egy erősrend is kialakult, ami a későbbiekben nagyban megkönnyítette az újoncok állományba helyezését.

Az értékelési mutatókat, a pontszámokat és az aktuális „helyezéseket” folyamatosan kihirdették az állomány körében, ezáltal is fenntartva a folyamatos versenyszellemet. Abban az esetben, ha valamely kritikus kiképzési eseményt valaki sikertelenül hajtott végre, vagy hiányzás miatt nem teljesítette, akkor számukra a század parancsnoka biztosított egy pótidőpontot. Ha ekkor sem sikerült elérni a megfelelő szintet, az alegység parancsnoka javaslatot tehetett a szerződés bontására, vagy esetlegesen egy másik alapkiképzésbe történő áthelyezésre. Az állomány motiváltságának is köszönhetően a teljes kiképzési időszak alatt erre csak egyszer került sor.

Fotó: Kis Csenge őrmester és Farkas Zsannett őrvezető

A teljes felvett állomány életkor szerinti megoszlása

A mai fiatalágnak ez nem fog menni ...

...gondolták sokan a kiképzés megkezdése előtt, hiszen a bevonult állomány döntő többségének életkora 18–25 év között volt. Az első napok összearztása, szigorú napirendje ezen korosztályt érintette meg leginkább. Páran úgy jelezték kilépési szándékukat, hogy igazából még azzal sem voltak tisztában, mit veszítenek. Összességében viszont elmondható, hogy aki átlépett a kezdeti nehézségeken, sokkal könnyebben „formálhatóvá” vált, és miután megtapasztalták, milyen egy csapatban, egy célért dolgozni, mindent megtettek, hogy a lehető legmagasabb pontszámmal teljesítsék a kiképzést.

De ezt nemcsak mi gondolhattuk így, hanem adott esetben ezen fiatal emberek családtagjai is. Amit mit sem bizonyít jobban, mint az a sok köszönet, amit a katonák hozzátartozóitól kaptunk az eskü napján. „Köszönöm, hogy embert faragtak a fiamból! Sosem hittem volna...” – mondta az eskütételi ünnepségen egy katona édesapja. A több hónapnyi előkészülés, tervezés, kiképzés után ekkor éreztem, hogy igen, megérte és jó katonákat faragtunk a minket választó fiatalokból.

Elmondható, hogy a Lynx-Pilot program sikeres volt. A kiemelt bérezésnek köszönhetően a jelentkezők létszáma meghaladta az eddigieket. Sikerült egy olyan alegységet összekovácsolni, amit már elsősorban a csapat, nem pedig az anyagiak motiválnak. Az első Pilot típusú alapkiképzés induló létszáma 245 fő volt, ebből a kiképzéseket követően 179 fő tette le a katonai esküt. A kiképzők, illetve a századvezetés magas színvonalú munkájának elismeréseként tekinthetünk arra, hogy az új Alapkiképzési program számos területet emelt át a Pilot kiképzési rendszeréből, köztük az értékelési és a nyilvántartási rendszert.

A vezénylőknek is vezényelnek!

Az MH Altiszti Akadémia szervezésében – immáron tizedik alkalommal – 2023 őszén újra elindult az Összhaderőnemi Vezető Altiszti Tanfolyam (ÖVAT). A Szentendrén megrendezett, közel öt hónapos képzésre a Magyar Honvédség alakulatai delegáltak alegység- és egységszintű vezénylőzászlósokat, azonban most először az MH Területvédelmi Parancsnokság altisztjei is részt vesznek a tanfolyamon.

A tanfolyamot Frankó Imre ezredes, a Magyar Honvédség Altiszti Akadémia parancsnoka nyitotta meg. Ezredes úr bevezető gondolataiban elmondta, hogy az emberi és bajtársi kapcsolatok mind vertikális, mind horizontális irányban rendkívüli fontossággal bírnak a vezető altiszti munka során. „Amit egy altiszt tudásban, szakmai felkészültségben elérhet, az mind itt összpontosul” – emelte ki az akadémia parancsnoka.

A tanfolyam szervezői igyekeztek minél változatosabb és érdekesebb témákat beépíteni a tematikába azért, hogy a képzésen részt vevők ismeretei a vezénylőzászlósi feladatok ellátásához nélkülözhetetlen tudásanyaggal bővüljenek. Ilyen volt például az úgynevezett holisztikus fitness és egészségvédelmi modul, ami egy egészen új felfogást képvisel a sport és az egészség összekapcsolásában. A testmozgásfókuszú egészségnevelés koncepciója és módszertana szervesen illeszkedik az Egészségügyi Világszervezet egészségfejlesztési célkitűzéseibe is.

A változatos tematikában nagy hangsúlyt fektettek a különböző viselkedésprofilok elemzésére, emellett a külső és belső kommunikációs készségek fejlesztésére. Ez utóbbi kiemelkedő fontosságú, hiszen a tanfolyamon részt vevő altisztek olyan beosztásokban látják el feladataikat, ahol a megfelelő kommunikáció segítségével képesnek kell lenniük a jó irányba terelni a beosztottak munkáját. Az előadások nem titkolt célja volt, hogy segítsenek megérteni azt, hogy a külső hatások milyen reakciókat fejtenek ki az egyénre és a Magyar Honvédség szervezeti egységére. A vezető altisztek a tanfolyam eddigi ideje alatt elsajátították a szervezeti külső és belső kommunikáció alapjait, megtanultak a saját feladatkörükről átfogóan, interjú formájában beszélni, megértették a média fontosságát, helyét és a toborzásban felhasználható szerepét. A méltán izgalmasra okot adó kameratréning előtt a Nemzeti Közszerződési Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar kommunikációs szakemberével – az elméleti tudás elsajátítása után – az úgynevezett „száraz” begyakorlás következett, ahol Németh-Zsuhár Agnieszka őrnagy asszony különféle életszerű és váratlan szituációkra készítette fel a hallgatói állományt.

Ezt követően jöhetett az éles tréning, amelynek keretében a HM Zrínyi NKft. munkatársainak segítségével „kamerálázba” került az egész csapat. A vezénylőzászlósok a kamera előtt, a komfortzónájukból kilépve, mondhatni izgalmas perceket töltöttek el riportalanyként, amit a szakemberekkel együtt vizschanézve elemeztek ki a nap végén.

Az ÖVAT-10 résztvevői a tanfolyam során további előadásokat hallgathattak meg, többek között a szervezeti kultúráról, a különféle vezetési stílusokról, a döntési modellekről, a küldetésorientált vezetésről,

a digitális transzformációról, az MH Altiszti Stratégiáról, a Nemzeti Katonai Stratégiáról és a nemzetközi intézmények biztonságfelfogásairól.

Az altisztképzés legmagasabb szintű felkészítésének fő célja egy olyan új szemlélet és gondolkodásmód kialakítása, ami illeszkedik a megújuló Magyar Honvédséghez. A haderő bővülő és erősödő képességei kapcsán az altiszti karra is óriási felelősség hárul, ezért a vezető altiszti állomány tagjainak kimagasló szakmaisággal, vezetői kompetenciákkal kell rendelkezniük, ami kiváló fizikai és mentális állapotot követel meg tőlük. Az altisztek adják a támpontot a katonák mindennapi életében, ők a kiképzés végrehajtói és ellenőrei, ők a parancskövetés és a fegyelem garanciái. Ez hatalmas felelősség, hiszen a katonaszakma mestereinek kell lenniük. Kulcsszerepük van a megújuló, magabiztos, jól kiképzett és felszerelt, jól szervezett és ütőképes Magyar Honvédség megerősítésében. 🏠

Az ÖVAT10 állománya

Magyar Attila törzszászlós, ÖVAT-10 hallgató, a Magyar Honvédség Vitéz Reviczky László 1. Területvédelmi Ezred 30. Szepessy András Területvédelmi Zászlóalj vezénylőzászlósa elmondta, hogy a tanfolyam nagyon hasznosnak bizonyult számára, mert olyan újszerű elemeket tárt fel a vezénylőzászlósi feladatok ellátásához, amelyek nagyban megkönnyítik majd a jövőbeni munkáját.

„Biztos vagyok benne, hogy a tanfolyam elvégzése után még hatékonyabban segíthetem a parancsnokaim munkáját. A kurzus olyan újszerű, a kor színvonalához és a Magyar Honvédség célkitűzéseihez igazodó tudásanyagot tartalmaz, amelyhez foghatóval pályafutásom alatt még nem találkoztam. Kifejezetten örülök, hogy részese lehetek ennek a képzésnek” – emelte ki Magyar Attila törzszászlós.

Jamrik Norbert zászlós, a Magyar Honvédség Szentendrei Helyőrségtámogató Parancsnokság vezénylőzászlósa szerint óriási lehetőség az Összhaderőnemi Vezető Altiszti Tanfolyam. Kiemelte, hogy a tanfolyam hozzásegíti őt ahhoz is, hogy a Magyar Honvédség egészét érintő kérdéskörök alapján vizsgálhat egy olyan témát, ami nem csak a rá vonatkozó szűk egység szintet veheti figyelembe. „A felkészítés alatt kiépített kapcsolati rendszer, úgy gondolom, nélkülözhetetlen a további munkám során. Érdekes tapasztalás, hogy egy adott problémát hányan, hányféleképpen láttunk, és hányan hányféle megoldással álltunk elő. Értékesnek tartom ezt a képzést, amit szívből ajánlok a többi vezénylőzászlósnak is.”

A MUNDÉR ELŐSZOBÁJÁBAN

Kadétek az Árpádban

Manapság a szakiskolai képzések átalakulnak, mivel egyes képzéstípusokra nagyobb igény mutatkozik. A honvéd kadét képzés is ezek közé tartozik. Stabil pontot jelent, hiszen fel-futóban van hazánkban, és biztos jövőt ígér a fiatalok számára. A kadét szakra jelentkezők nagy része altiszti és tiszti pályán szeretné folytatni tanulmányait.

Mi, a Székesfehérvári SZC Árpád Technikum és Szakképző Iskola és a kadétek oktatásában részt vállaló MH Nagysándor József 51. Híradó- és Vezetéstámogató Dandár katonái is így tapasztaljuk. Ezen belül mi ketten, Balla András és Gulyás Kornél törzsőrmester immáron két éve veszünk részt

a kadétek elméleti és gyakorlati képzésében. Egyre nagyobb igény mutatkozik a kadét szakra: míg 2022-ben 73 kadét, addig 2023-ban már 106 kadét vett részt az oktatásban. Az „Árpádban” jelenleg öt évfolyam érintett e téren: a kilencedik, a tizedik, a tizenegyedik, a tizenkettedik és nem utolsósorban a tizenharmadik osztály. Előfordult, hogy valaki menet közben csatlakozott a képzésbe. Nem lesz ez másként a jövőben sem, bár minden évben történnek változások az oktatás terén.

Számunkra is nagy kihívást jelent a diákok tanítása, de az előző évek hibáiból tanulva mindig finomítunk a képzések minőségén, hiszen a katonáknak is tanulniuk kell még e téren. Jó viszonyt ápolnak az iskola diákjaival, tantestületével, így még szorosabbá válik a kapcsolatrendszer.

Legyen szó udvaron, tornacsarnokban vagy aulában lebonyolított alaki kiképzésről, a katonaruhás emberek látványa fegyelmet, motivációt ad mind a

kadétek, mind a többi diák számára. A honvéd kadét képzésben részt vevő osztályokban sokkal fegyelmezettebbek, önállóbbak a gyerekek. A tanárok és mi, kiképzők is úgy vesszük észre, hogy mindez a diákok tantárgyakhoz való hozzáállását is elősegíti. Jobban odafigyelnek, a tanárokkal is kiegyensúlyozottabb a kapcsolatuk. Ugyanakkor tanári oldalról is előszere-ttel járnak a kadét osztályokba, mert nagyobb fe-gyelemmel szembesülnek.

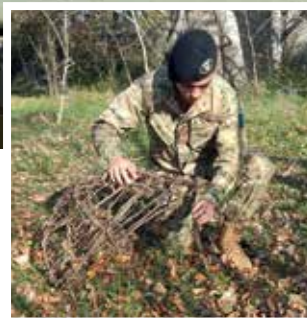
Mióta katonák oktatnak, erősödött a képzés prez-tíztse. Azoktól tanulhatnak a gyerekek, akik „benne vannak” a honvédelem mindennapjaiban. Aki a kato-nai pályára lép, azoknak katonáink elmondják a jó és rossz dolgokat egyaránt. Öszinteségünk és az egyenes beszéd igencsak motiválja őket, a tartott órák anya-gát a mindennapi élet vagy a külszolgálatokon megélt eseményekkel teszik érdekesebbé. Így egyszerűben el tudják dönteni, mely területen szeretnének tovább haladni, milyen irányban képzelik jövőjüket. Figye-lemre, fegyelemre, tiszteletre tanítják őket!

Leginkább a közelharcoktatást várják a kadétek. Emellett azt is, hogy újra lövészetet tanulhassanak, és az alaki gyakorlat is meglehetősen izgalmas számukra. Az elméleti tárgyak elsajátítására is nagy figyelmet fordítanak, többek között a túlélési ismeretekre, a katonai történelemre és a tereptanra. Nemcsak elméleti, hanem gyakorlati részekkel is rendelkeznek ezek a tan-tárgyak; például kétnapos túlélési gyakorlatot szok-tunk tartani a sárbogárdi laktanyában. A diákok a te-mérdek programban, kirándulásban is örömet lelik. Legutóbb egy durván tizenhét kilométeres doni meg-emlékezési meneten vettek részt, illetve többször telje-sítették a Bocskai Portya több távját, és ez ösztönzően hatott a részt vevő állományra. Ezenfelül a hadisír-gondozásból is kiveszik részüket. Sportversenyeken, lóbjajtnokságokon is szívesen megmérettetik magukat, ahonnan nagyon szép eredményekkel és élményekkel térnek vissza.

Lövész, katonai rendész, infokommunikációs vona-lon „masíroznának” tovább tanulmányaik befejezése után. Sokuk szerint sokkal több ilyen óra kellene a katonákkal, nem csupán heti négy. Úgy látják a tanárok és a diákok is, hogy az eltelt két év, mióta katonák is oktatják az osztályközösséget, pozitívan változtatott az iskola életén, hiszen ez a kadétek számára a szakmai vizsgákban is nagy segítséget jelent.

Mi pedig további kadéttanulmányaikhoz, álmaik megvalósításához erőt, egészséget és nem kevésbé kato-naszerencsét kívánunk!

*Balla András főtörzsőrmester
Gulyás Kornél törzsőrmester*

Magyar Honvédség

vitéz Vattay Antal

2. Területvédelmi Ezred

A megalakulástól napjainkig

„Áldozat nélkül nincs nagy cselekedet” – így hangzik a Magyar Honvédség vitéz Vattay Antal 2. Területvédelmi Ezred jelmondata. Az alakulat 2018. október 1-jén alakult meg, az ország kilenc keleti megyéjét lefedve. 2023. január 1-jén aztán az alakulatból kiválva létrejött az MH 3. Területvédelmi Ezred és az MH 4. Területvédelmi Ezred.

2018 október 5-én Nyíregyházán vette át a csapatzászlót Horváth András alezredes, megbízott parancsnok, majd 2019. július 24-én adta át Polyák András ezredesnek. Vantal Zsolt ezredes 2022. március 18-án ünnepélyes állománygyűlésen vette át az ezredparancsnoki beosztást.

2019 szeptember 30-án ünnepélyes keretek között átadták az ezred bázisul szolgáló épületet Nyíregyházán, ahol Benkő Tibor honvédelmi miniszter beszédében kiemelte, hogy a laktanya átadása egy újabb fontos lépésnek tekinthető a Honvédelmi és Haderőfejlesztési Programban. Régi szándék volt a honvédelmi élet újjáépítése a 150 éves katonamúlttal rendelkező városban, ahol a történelem már bebizonyította, hogy elkötelezett, elhivatott, hazájuk iránt hűséges emberek élnek.

Az alakulat névadója, Vattay Antal 1891. augusztus 13-án született Sopronban. Tiszti pályafutását a nyíregyházi császári és királyi 14. huszárezredben kezdte, és a későbbiek során is ezer szállal kötődött ehhez a városhoz. Kisebb megszakításokkal a 14-es huszárokkal harcolta végig az első világháborút. 1942. október 1-től az 1. lovashadosztály parancsnoki teendőit és ezzel párhuzamosan a honvédség lovassági felügyelői tisztségét látta el. 1943. május 1-jén altábornaggyá léptették elő. 1944. augusztus elején a Varsó környékére

visszaszorult magyar megszálló seregetesteket irányította. Német, nyilas, majd amerikai hadifogsága után 1946. június 16-án tért haza. 1951. november 2-án az Államvédelmi Hatóság letartóztatta és tízévi börtönre ítélte, ahonnan 1956 nyarán amnesztiával szabadult. 1966. november 2-án hunyt el Budapesten. Az ő híres, fent idézett mondása lett az alakulat jelmondata.

Az ezred katonái kezdetben Kelet-Magyarország kilenc vármegyéjében teljesítettek szolgálatot, majd az MH 3. Területvédelmi Ezred és MH 4. Területvédelmi Ezred megalakulását követően három vármegye (3. Területvédelmi Zászlóalj – Hajdú-Bihar vármegye, Debrecen; 5. Területvédelmi Zászlóalj – Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye, Nyíregyháza; 10. Területvédelmi Zászlóalj – Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye) maradt az ezred alárendeltségében. Kiemelten fontos szerepük volt a katasztrófavédelmi, protokolláris, toborzási és kiképzési feladatok ellátásában. Részt vesznek ezen kívül őrzés-védelmi feladatokban, a honvédelmi nevelés programjaiban, polgári védelmi feladatok támogatásában, valamint folyamatosan hajtják végre a felkészülési feladatokat, amelyeket a hatályos jogszabályok előírnak, illetve az ezred számára meghatároztak.

Az ezred méltán büszke a felelősségi területén működő három beosztott zászlóalj elvégzett feladataira, hiszen azok napi szinten bizonyítják rátermettségüket és elkötelezettségüket honvédelmi feladataik ellátásában, a

haza és szűkebb lakóhelyük védelmében, annak biztonságának szavatolásában, valamint a tartalékos rendszer fejlesztésében. Az utóbbi időszakban a tartalékos katonák részt vettek a migrációs nyomás kezelésében, emellett a koronavírus okozta veszélyhelyzet kapcsán fertőtlenítési, kórházsegítő szolgáltatásokat láttak el. Közös gyakorlaton vettek részt az Ohioi Nemzeti Gárda katonáival az amerikai egyesült államokbeli Fort Polkban, valamint Szerbiában egy tíz nemzet részvételével végrehajtott gyakorlaton adtak számot tudásukról. A tartalékos állomány felkészültségét és ezáltal kiképzőik szakmai hozzáértését és elhivatottságát pedig mutatja, hogy az ezred önkéntes tartalékos katonái békemissziós szolgálatot látnak el Koszovóban, valamint Irakban is. Ezeken felül, tartalékos katonáink részt vettek még számos külföldi és hazai gyakorlaton (Black Swan, Moonstar) vagy a Sárgarigók Vonulása elnevezésű járőrversenyen.

A tartalékos szolgálat népszerűségét erősítik a megyékben megrendezett események (huszártalálkozó, számos statikus és dinamikus bemutató), gyakorlatok, honvédelmi táborok is, amelyek többségükben a zászlóalj profíljához illeszkednek. 2019 óta számos ilyen rendezvényen mutatkoztak be a tartalékos katonák a civil lakosságnak, közelebb hozva ezzel a katonai eszméket és erőnyeket a társadalom felé.

2020 július 1-jétől, a már meglevő, szer-
teázó feladatokon túl – a Covid-19 járvány okozta gazdasági hatásokra válaszul, a kormány gazdaságvédelmi akciótervének részeként – elindult a speciális önkéntes területvédelmi tartalékos (SÖTT) szolgálati forma, amellyel a Magyar Honvédség, mint az ország egyik legnagyobb

munkáltatója, segíteni kívánta a munkájukat elveszített állampolgárokat. A kiképzés lehetőséget nyújtott a jelentkezőknek, hogy stabil keresethez jussanak, honvédelmi és katonai ismereteket szerezzenek meg.

2021 szeptember 1-jén elindult az önkéntes katonai szolgálat (ÖKSZ) mint új szolgálati forma, amely főként azokat a fiatalokat szólította meg, akik valamiért kénytelenek elhagyni felsőfokú tanulmányaik megkezdését, illetve szeretnék kipróbálni magukat a katonai pályán. Épp egy évvel később elkezdődött a Magyar Honvédség Egységes Alapkiképzési és Lövész Alapozó Felkészítési Programja (EAP) a szerződéses legénységi, a katonai végzettséggel nem rendelkező és önkéntes tartalékos (ÖMT, ÖTT, ÖVT, ÖKSZ) állomány részére. Ezeket a kiképzéseket és felkészítéseket a területvédelmi alegységeknél hajtották végre.

A hazafias és honvédelmi nevelés alapjául szolgáló Honvéd Kadét Programhoz való csatlakozási szándékát egyre több iskola jelzi. Az ehhez kapcsolódó szervezési, végrehajtási feladatokból szintén jelentős szerep hárul az ezrednél, zászlóaljknál szolgálatot teljesítő katonákra. Az utóbbi években számos társadalmi, közösségi rendezvényen is bemutatkoztak a tartalékos katonák a civil lakosságnak, közelebb hozva, megismertetve ezzel a katonai eszméket és erőnyeket.

A területvédelmi ezred idén októberben ünnepelte fennállásának ötödik évfordulóját, amely alkalmából egy közös családi napon köszöntötték a három vármegyéből érkezett katonákat. Az elmúlt évek alatt az alakulatnál szolgáló honvédek szolgálatukkal, hivatástudatukkal bebizonyították, hogy minden körülmények között számíthatnak rájuk a magyar emberek. Tisztelet és megbecsülés jár minden tartalékos katonának, aki civil munkája mellett, saját szabadideje terhére tiszteleg, odaadással, elhivatottsággal és fegyvelemmel vállalja a haza szolgálatát.

Ami a harchoz kell...

A 2019M Harci Mellény bemutatása

Az elmúlt 25 év iraki és afganisztáni hadszínterein végrehajtott műveletekben szerzett tapasztalatokat felhasználva markáns fejlődésen ment keresztül a katonák személyi harcászati felszerelése, különös tekintettel a védőmellényekre. A kezdetben nagyobb, nehezebb, kevésbé mozgékony mellények a műveleti környezet, a terep és az extrém időjárási körülmények hatására gyors változáson estek át.

Polgár Tibor
törzsszászlós

A textilipar és az alapanyagok fejlődésével a mellények egyre kisebbek, könnyebbek lettek. Számos, nyílt vízen, illetve járművel végrehajtott művelet közben elszenvedett veszteség rámutatott még egy lényeges funkcióra, a mellény gyors – akár egy mozdulattal történő – leoldhatóságára, amely mára alapkövetelménnyé vált a modern védőmellényekkel szemben.

Az MH fejlesztései a 2000-es évek elején

A nemzetközi trendeket a Magyar Honvédség is megpróbálta lekövetni, így a 2000-es évek végére megszületett a TMK (Taktikai Málhafelszerelés Készlet – később 2013M) védőmellény, amely le-

váltotta a több sebből vérző, rég elavult 2002M védőmellényt. A TMK fejlesztésénél első alkalommal került sor arra, hogy a tervezési folyamatba aktívan bevonják az újonnan alakult Különleges Műveleti Zászlóalj harcoló állományát. Óriási előrelépés volt ez, hiszen az új mellény már moduláris rendszerű, így a felhasználók a nagyobb hatékonyság érdekében a feladathoz, a saját ízlésükhöz vagy az alegységük Hatályos Műveleti Eljárásában foglalt előírásokhoz tudták igazítani a felszerelésüket. Az eltávolítható váll-, felkar- és alhasvédő szintén nagyobb fokú variálhatóságot nyújtott az elődhez képest.

Ezen a mellényen jelentek meg először olyan aprólékos, kimondottan a harc megvívását elősegítő megoldások, mint például a csúszásmentes váll, amelyen a fegyver tusa kényelmesen feltámasztható. A 2010-es évekre a Magyar Honvédség legtöbb missziójában ez a mellény vette át a rendszeresített védőeszközök szerepét, először zöld, majd később barna színben. Csaknem egy évtizedes használat után azonban a mellény túlzottan nehéznek, kevésbé mozgékonyak bizonyult, így újabb fejlesztésekre volt szükség, hogy az újonnan rendszeresített 15M ruházathoz és a 2010-es évek végén beindított Digitális Katona Programban megjelenő korszerű, a 21. század kihívásait megválaszoló felszerelés-csomagba illeszkedő védőmellény szülessen. Ez lett a 2019M Harci Mellény.

A TMK jelentős előrelépést jelent a régebbi mellényekhez, főleg a 2002M védőmellényhez képest (balra)

A 2019M Harci Mellény

Akárcsak a 2013M mellény az elődjéhez képest, a 2019M szintén óriási előrelépés. Méretében kisebb, könnyebb, oldalsó védőkerámia fogadására is képes. A mellény rögzítése oldalt és a vállrésznél műanyag csatokkal történik, amelyek előzetes beállítás után lehetővé teszik a mellény gyors felvételét, illetve egy

mozdulattal történő oldását. A teljes mellény a két vállcsat és a két oldalsó rögzítőcsat meghúzásával (két mozdulat) két részre esik, ezzel lehetővé teszi, hogy viselője vízbe esés vagy tűzveszélyes környezetbe (égő jármű) kerülés esetén gyorsan megszabaduljon felszerelésétől, és ezáltal megmeneküljön. A 2019M harci mellény szintén több változtatáson esett át, mire elérte jelenlegi verzióját. Kezdetben barna színű, majd a 15M ruházat színéhez igazított alappal, végül pedig a szintén 15M ruházattal harmonizáló hevederzettel érte el jelenlegi állapotát.

A változtatások alól nem lehetett kivétel a zseb-készlet sem. Ezek először patentos megoldással készültek, a jelenlegi változatok azonban a sokkal inkább felhasználóbarát „lágý heveder” fűzéssel rögzíthetők, melyek mellényre történő felfűzése lényegesen egyszerűbb és gyorsabb, tartása pedig biztonságosabb. A mellényhez több célzsebet rendszeresítettek, melyek között megtalálható a tártartó, tárdobó, általános felhasználású stb. A karabélytár-zsebek az úgynevezett TACO technológiával készülnek, melyek rugalmas oldala lehetővé teszi a több különböző űrméretű karabélytár befogadását. Ez különösen előnyös és költséghatékony egy olyan hadseregnek, ahol több különböző űrméretű fegyverrendszer van rend-

Fejlesztési javaslatok

Minden előnyével együtt a 2019M harci mellény egyik legnagyobb hátránya a szűkös méretezés. Összesen két méret létezik, amelyek eleve viszonylag nagyok, csak nehézkesen szolgálják ki a kisebb termetű katonák igényeit, és sokszor lehetetlenné teszik a harci övvel történő együttes viseletet. Átmeneti megoldásként született egy 0-s méret, amelyet a gyártási technológia megváltoztatásával sikerült létrehozni. Tartósabb megoldást jelentene, amennyiben a nyugati példához hasonlóan a védőkerámia több méretben (S, M, L) készülne, és a mellényeket ezek köré lehetne építeni.

szerezítve. A 2019M harcímellény-készlet részeként szintén elkészült a harci öv, amely kombinációjával egy katona mindenféle feladatra képes konfigurálni a személyi harci felszerelését. Érdekességképpen érdemes megjegyezni, hogy a 2019M harci mellényt először nagy számban az MH Altiszti Akadémia Altisztképző Központban szintén 2019-ben beindult Acélkocka Altisztképzési Rendszerben alkalmazták, és azóta is szerves része az altisztképzésnek.

Fotó: Polgár Tibor törzsszázados, MH AA ATKK

Felhasználói ismeretek

1

Méret beállítása.
Használat előtt a mellényt be kell állítani a használó testéhez. Használjuk a vállrészt a magasság beállításához.

2

Használjuk a mellény hátsó részén található beállítási lehetőséget a felsőtest kerületéhez történő beállításához. A beállított mellényre a fenti előírásokat figyelembe véve rögzítsük fel a célzsebeket.

3

Az ilyen módon összeállított mellény készen áll a használatra. A mellény levételénél használjuk a gyorsleoldót, akár az egyik oldalon történő nyitáshoz, akár a vészhelyzetben történő teljes leoldáshoz.

Próbáljunk minden kiképzést olyan módon összeállított, felszerelt és súlyra hozott (lehetőség szerint védőkerámiával ellátott) mellénnyel végezni, mint amilyenben valós körülmények között hajtánánk végre harcfelelőteket, annak érdekében, hogy a hatékonyságunkat növeljük és az esetleges akadályozó tényezőket még a kiképzés során azonosítsuk és kiküszöböljük.

Más vas, mint a többi

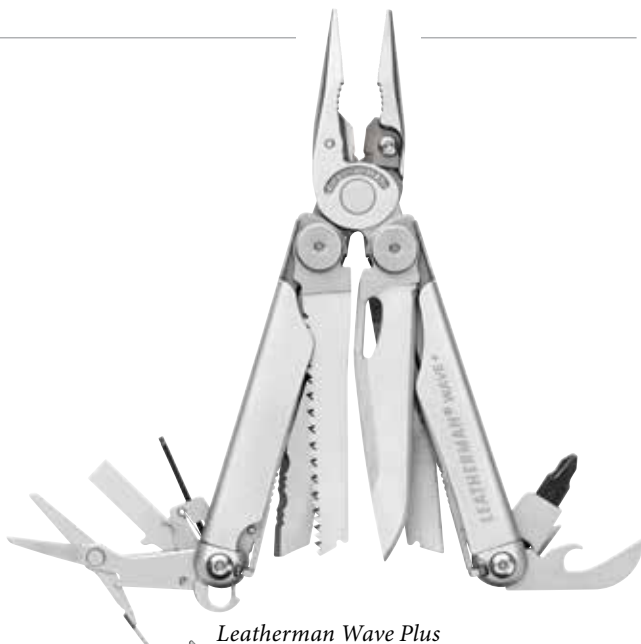
A Leatherman multifogók

„Fiatalkorom egy részét Szabadszálláson töltöttem. Az ezredforduló környékén a kiképző központban a nem rendszeresített felszerelések a túrt és a tiltott kategória határára mozogtak, inkább az utóbbi felé húzva. Akkoriban nem is nagyon találkoztam civil piacról beszerzett késekkel, multifogókkal. Az első tapasztalataimat Irakban szereztem 2003-2004 körül, mikor parancsnokomtól jutalomként kaptam egy Hesco multiszerszámot...”

Bernátsky László törzsszállós, a műszaki ezred vezénylőszállósa azóta is őrzi az említett eszközt. „Sokszor tett már jó szolgálatot. Ritka cucc, minősége is rendben van, de a kategória meghatározó, ikonikus gyártója mégis a Leatherman. Soha nem fogom elfelejteni egy bajtársunk üdvözült arcát, ahogy az Al-Hillah-i PX előtt kinyilatkoztatta: – Most már én is ember vagyok, van (Leatherman) Wave-em!”

Azóta eltelt bő 20 év, a „zöld gyakorló” már a múlté, a 15M zubbony jótékonyan takarja a hevederővre felfűzött tokokat. Így nem szembetűnő, de a katonák nagy része bizony szívesen hord magánál kést vagy fogót. A műszaki ezrednél a többség az alakulat által beszerzett Leatherman Sidekicket használja, nagy megelégedéssel. De az igazi inyenecnek továbbra is a márka drágább modelljére, az előbb már említett Wave-re esküsznek.

A mai rohamosan fejlődő világban a katonának szüksége lehet egy eszközre, ami ott lapul a zsebében vagy a táskájában, és a felmerülő problémákat vagy a mindennapok egyszerű feladatait gyorsan meg lehet oldani vele. Legyen kicsi, egyszerű a használata, és a lényeg, hogy legyen többfunkciós. A jó hír, hogy nem kell feltalálnunk a csőben a lyukat! Léteznek olyan többfunkciós multiszerszámok, amelyek tökéletesen

Leatherman Wave Plus

Leatherman Sidekick és Leatherman Pocket Survival Tool

alkalmasak ezekre a feladatokra. Némelyik kevesebb, némelyik több speciális funkciót tartalmaz. A kínálat a pár ezer forintostól a több tízezer, esetenként a százezer forintos határig terjedő skálán mozog. Ha gyártókra gondolunk, elsősorban mindenkinek a Leatherman, a Gerber vagy a Victorinox ugrik be, de véleményem szerint eszközei minősége és használhatósága révén egyértelműen a Leatherman emelkedik ki a mezőnyből.

A multiszerszám ötlete a '70-es években született meg, mikor Mr. Timothy S. Leatherman egy nem túl megbízható autóval és szíve hölgyével utazgatott. Az egyszerű bicska kevésnek bizonyult számára a mindennapos szerelgetési problémákhoz, így elkezdett gondolkodni a megoldáson, utána pedig éveken át fejlesztgette az általa kitalált szerszámot. Igen, egy igazi műszaki ember előtt nincs megoldhatatlan dolog, ez számunkra sem ismeretlen, ugye? Végül 1983 júliusában, az Oregon állambeli Portlandben, Leatherman úr másodmagával megalapította cégét, és elő is állt első termékével, a PST (Pocket Survival Tool) zsebtúlélő-szerszámával. A rákövetkező évben majdnem 30 ezer példányt adtak el belőle. Ez volt az első, fogóval kombinált, széthajtható szárú multiszerszám, amelyet később számos cég lemásolt.

A Wave Plus eszközeit szétszerelt állapotban lehet igazán szemügyre venni

Az azóta eltelt 40 esztendőben az eleinte egy darabból álló termékpalletta igencsak kibővült. Az alap darabok, mint a Skeletool vagy az alakulatunknál rendszeresített Sidekick igen jó szolgálatot tesznek a mindennapokban, de aki többre vágyik, az a mind árban, mind funkcióiban a közép kategóriát erősítő Wave felé kacsingat.

Miért pont a Wave?

A válasz egyszerű: mert jó! Amit ezzel nem tudsz megoldani, ahhoz már tényleg szakember kell.

- 18 különböző funkciót foglal magában (köztük harapófogó, olló, fűrész, reszelő, penge, csavarhúzó, üveg- és konzervnyitó, mérőskála és bitfoglalatok).
- Nagy előnye, hogy a pengék a külső oldalon helyezkednek el, így könnyen, a fogószárak teljes szétnyitása nélkül is, ráadásul egy kézzel nyithatók.
- Mérete átlagos tenyérhez megfelelő.
- Kiemelkedő minőségű kidolgozás és anyag.
- Strapabíró (2015-ben a GYODA vezérdrótját is vágta).
- Mindent (is) lehet hozzá kapni, legyen az egy elhagyott bitfej vagy elhasználdott tok, be lehet szerezni.
- Gyöngyvászon tok és 25 év garancia jár hozzá!

Lehet, hogy nem ez a legkönnyebb eszköz (241 grammot nyom), de mint tudjuk „a súly a megbízhatóság jele”. A hordást pedig övtok könnyíti meg, amely kellően tartós és testhez álló. (Akinek pedig a gyári változat nem jön be, talál sok másfélét a piacon.) És lehet, hogy külső terén nem ér a nyomába a legszebb,

Jogosan merül fel a kérdés, hogy miért ne inkább egy svájci bicskát válasszunk? A válasz akkor igazán egyértelmű, ha az ember kézbe veszi mindkét eszközt. A svájci bicska inkább finomabb munkára való, míg egy multiszerszámról sugárzik, hogy munkára termett. Sokkal robusztusabb felépítésű, emellett a kialakításánál arra is figyeltek, hogy kesztyűt viselve se okozzon gondot a használata.

Hasznos a tok, de egyes változatok klippszel is el vannak látva

csikófejjel díszített ősmagyar dikicsnek, de nem is az a dolga. Katonák vagyunk, érzékeljük a problémát, alkalmazkodunk és megoldjuk azt. Ehhez nyújt valós és megbízható segítséget a Wave. Létezik fekete kivitelben is, valamint a Wave+, ami már cserélhető drótvágóval szerelt. Gyártanak specifikus katonai változatokat is, ilyen például a MUT (Military Utility Tool, amely kifejezetten az M16 gépkarabély karbantartásához szükséges eszközöket is tartalmazza), vagy az EOD (Explosive Ordnance Disposal), amely tűzszerészek számára lehet hasznos.

Ennek az írásnak nem a reklám a célja, pusztán egyfajta tapasztalatmegosztás. Biztosak vagyunk benne, hogy aki már rendelkezik a bemutatott multiszerszámmal, nem telik el úgy nap, hogy ne vegye elő valamiért. Reméljük, hogy ezzel a pár sorral sikerül meghozni a kedvet egy ilyen vagy hasonló „mindenes” beszerzéséhez. Bízunk benne, hogy hosszú időn keresztül jó szolgálatot tesz majd, és sokáig örömet leli használatában a leendő tulajdonosa.

Varga Sándor zásló
Lázók Károly törzsőrmester

Védd a füled!

A fül-orr-gégészeti pályafutásom alatt rengeteg olyan halláscsökkenést, illetve fülpanaszos pácienssel találkoztam, akiknek megbetegedése elkerülhető lett volna. Ebben a két témában szeretnék tehát most kitérni személyes tapasztalataimra, véleményemre, valamint megosztom tanácsaimat a károsodások elkerülése érdekében.

Hallásvédelem

A maradandó halláskárosodást leggyakrabban a zajártalom okozhatja, amelynek a Magyar Honvédség állománya különösen nagy mértékben van kitéve. A különböző katonai beosztásokban más és más nagy intenzitású hangforrás lehet jelen a mindennapi munkavégzés során. Ilyen forrás lehet lőfegyver, harcjármű, vagy belső égésű motorral hajtott generátor és szivattyú is. A zajártalom a belső fülünkben lévő, hallásra specializálódott szervünkben, az ún. Corti-féle szerv szőrsejtjeiben okoz károsodást.

A hallásadaptáció egy fiziológiás folyamat, mely már a zajexpozíciós küszöb körüli hang hatására létrejön. Ilyen hang hatására néhány percet követően azt fülünk már nem érzékeli, a hallásküszöb 1-2 decibellel megemelkedik.

A hallásfáradás során tartós, nagy intenzitású zaj hatására a hang frekvenciáján halláscsökkenés alakul ki. A szőrsejtek energia- és oxigéntartaléka kimerül, reverzibilisen (visszafordíthatóan) károsodnak, s ennek jele a hallásküszöb emelkedése. Ez az átmeneti hallásküszöb-emelkedés (TTS – Temporary Threshold Shift) bizonyos idő után tér vissza az eredeti szintre.

Hangtraumáról beszélünk, ha a feléledési idő előtt újabb hangterhelés éri a fület – a szőrsejtek még nem regenerálódnak –, akkor irreverzibilis (visszafordíthatatlan) károsodás jön létre (PTS – Permanent Threshold Shift). Ez lehet:

- *Akut akusztikus trauma:*

Egyszeri nagy intenzitású (125 dB feletti) hang hatására vagy nagy intenzitású hang- és légnyomásváltozás együttes hatására jön létre (dörejártalom). Ez akár dobhártya-perforációt (szakadást) is eredményezhet a nagy nyomásváltozás hatására.

- *Krónikus akusztikus trauma, zajártalom:*

Hosszan tartó, nagy intenzitású hangterhelésre kialakuló maradandó halláskárosodás, ami a szőrsejtek elhalása miatt alakul ki. Nem gyógyítható, zajexpozíció megszűnte után nem progrediál (nem súlyosbodik). A kezelési lehetőségek attól függően változnak, hogy átmeneti vagy maradandó halláscsökkenés történt:

- *Átmeneti halláskárosodás* esetén, protokoll alapján adott szteroid lökésterápia, valamint esetleges keringésvédő intravénás kezelés segít a gyógyulásban.

- A zajártalom okozta maradandó halláscsökkenés kezelése az orvostudomány mai állása szerint kizárólag hallókészülékekkel lehetséges. Ezek viselése megszokást, illetve tanulást igényel, sokak számára kényelmetlen lehet, valamint rendkívül költségesek. A mai hallókészülékek már képesek bluetoothon keresztüli hangtovábbításra telefonról, tévéről, rádióról, kezelésük okostelefonról is lehetséges, sőt akár okosothonokba való integrációjuk is megoldható.
- Teljes, szerzett süketiségi állapotok esetében koponyába ültetett, ún. cochlearis implantátumok nyújthatnak megoldást. (A veleszületett süketiség kezelése nem témája ezen cikknek.)

A süketiség vagy maradandó halláscsökkenés az életminőséget jelentősen befolyásoló állapot, éppen ezért rendkívül fontos minden tőlünk telhetőt megtenni hallásunk védelmének érdekében. Ehhez támogatást, illetve szabályozást nyújt a 66/2005. (XII. 22.) EüM rendelet, amely a munkavállalókat érő zajexponációra vonatkozó minimális egészségi és biztonsági követelményekről szól. A rendelet kimondja, hogy mekkora hanghatás érheti a munkavállalókat, hogy mikor szükséges egyéni hallásvédő eszköz használata, illetve hogy mennyi idő tölthető a zajforrás közelében. A halláskárosodás elkerülése érdekében ezen szabályozás betartása/betartatása kiemelt fontosságú. A megfelelően használt hallásvédők alkalmazása saját felelősségünk, és a munkáltató kötelessége ezen védőeszközök biztosítása a zajkockázat függvényében.

	Napi / heti átlagos zajkockázat	Csúcszhang nyomás
Alsó expozíciós értékek	80 dB	135 dB
Felső expozíciós értékek	85 dB	137 dB
Olyan zajexponációs érték, amit soha nem haladhat meg	87 dB	140 dB

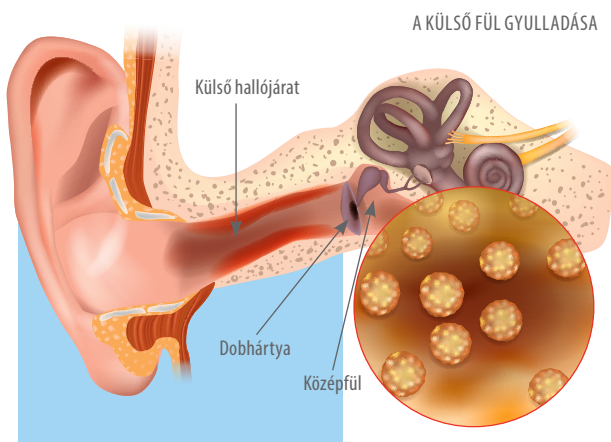
Zaj okozta halláskárosodás megelőzése megoldható műszaki megoldásokkal, mint például hanggáttal, hangtompítókkal, aktív zajcsökkentéssel, expozíciós idő csökkentésével, vagy egyéni hallásvédő eszközök használatával. Az egyéni hallásvédő eszközök számtalan fajtája létezik jelenleg a piacon. Az egyszerű szivacs fül dugókkal és a passzív fültokkal szemben az aktív zajszűrő fül dugók, illetve fültokok nagy előnnyel bírnak. Ezek képesek kizárólag a meghatározott zajexponációs érték fölötti hangokat kiszűrni, illetve a beépített hangszórók segítségével a káros zajt kioltani. Az ilyen aktív fülvédők viselése során a küszöb alatti hangok tisztán hallhatók. Bizonyos fültokok kommunikációra is használhatóak a beépített mikrofon és hangszóró segítségével.

A Magyar Honvédség keretében kiemelném a hallásvédelem fontosságát a lőgyakorlatok alatt, illetve

a hangos gépezetek, harcjárművek környezetében szükséges szolgálatteljesítés során. Tapasztalatom azt mutatja, hogy munkavégzése alatt az állomány felelősségteljesen védi hallását, ami rendkívül fontos az átmeneti vagy a tartós hallásromlás elkerülése végett.

Sajnálatos módon ez a védelem a civil életben könnyen elkerülheti a figyelmünket: a zene fülhallgatón vagy fejhallgatón keresztüli hangos hallgatása hosszú távon káros a hallásunkra. Az otthoni munkavégzés során ugyanúgy fontos a hallásvédő helyes használata hangos munkagépek használata közben.

Összességében elmondható, hogy a hallásvédelem egyéni érdekünk, így rendkívül fontosnak tartom a felelősségteljes hallásvédelmet, mivel az életminőséget jelentősen befolyásolja a halláscsökkenés, illetve hallásvesztés.

Fülvédelem

A fülünk komplex, zsúfolt, kiemelt fontosságú szervünk. Zsúfoltsága révén külső hallójáratunk meleg, párás, ami ideális baktériumok, gombák megtelepedéséhez. Bőrünkön stabil egyensúlyban organizmusok milliói élnek, a gazdatestet nem háborgatva. Amennyiben viszont ezt az egyensúlyt fültisztító pálca vagy egyéb mechanikus ingerlés hatására felborítjuk, úgy valamelyik kórokozó elszaporodik, felülkerekedik a többin, így okozva külsőhallójárat-gyulladást. Eleve ezen fültisztító módszerek segítségével általában csak a fülzsírt toljuk beljebb, ezzel átmeneti halláscsökkenést, vagy akár süketiséget okozva. Bármilyen fültisztító eszközt, mellyel a hallójáratba nyúlnánk, tilos használni. Ehelyett a fül tisztítására paraffinolaj alkalmazását javaslom. Ajánlott kéthetente néhány csepp paraffinolaj csöpögtetése a hallójáratokba, amely megelőzi a fülzsírdugó kialakulását, csökkenti a viszketést, megakadályozza a gyulladás kialakulását.

Hasonlóan fül dugulást okozhat felső légúti megbetegedések kapcsán a fülkürt elzáródása. A fülkürtünk

a dohártyánk mögötti területet, a középfület köti össze a külvilággal, így megfelelő szellőzést biztosít a középfül számára. Megfázások során ez a járat elzáródhat, ami miatt negatív nyomás alakul ki a dohártya belső oldalán, a levegő felszívódik, vákuum keletkezik és a dohártya behúzódik. Ez a be-

húzódás halláscsökkenést, a betegek elmondása szerint „búraszerű” hallási érzetet, valamint előrehaladottabb állapotban fájdalmat okozhat. Legrosszabb esetben középfülgyulladás alakulhat ki, a nyomás a dohártya mögött megnő, akár dohártyaperforációt is okozhat, valamint baktériumok is megfertőzhetik a fület. Ennek megelőzése érdekében, orrdugulás esetén javaslom a nyálkahártyalohasztó orrcseppek alkalmazását, melyek segítenek megelőzni fülkürthurut kialakulását. Azonban ezek a szerek csak egy hétig használhatóak, utána hozzászokást okozhatnak, ami ugyancsak hosszú távú kezelést igényel.

Télen a hideg, szeles időjárás felső légúti megbetegedéseken kívül más, füllel kapcsolatos problémát is okozhat. A külső fül többnyire porcból, valamint ezt fedő bőrből áll; itt nincs szigetelő zsírréteg, ami védené a kihűléstől, ezért megfelelő védelem (pl. meleg sapka vagy fülmelegítő) nélkül akár meg is fagyhat. Az ilyen rövid távú hatás mellett, ha fülünk hosszú távon hidegnek, szélnek van kitéve, akkor szervezetünk exostosissal védekezik a hallójáratban. Ilyenkor évek alatt a külső hallójáratot egyre inkább elzáró csontkinövés alakul ki, amelynek eltávolítása kizárólag műtéti úton lehetséges. 📌

*Dr. Rásonyi-Kovács Márton hadnagy,
rezidens (fül-orr-gégész)*

Összefoglalva:

- a halláskárosodás elkerülése érdekében használjunk adott esetben hallásvédő eszközöket;
- a hallójáratába ne nyúljunk semmilyen eszközzel;
- a fül tisztítására néhány csepp paraffinolajat használjunk;
- hideg, szeles időben védjük a fület;
- szükség esetén alkalmazzunk lohasztó orrcseppeket (szigorúan egy hétig), ez megelőzheti a fülkürthurut kialakulását.

Vezesd, terhe

- Amikor kiemelkedő képességű katonai vezetőkről beszélünk, számos példát tudunk megemlíteni akár a magyar, akár világtörténelmi ismereteinkre támaszkodva. Nagy Sándor, Napóleon, Bem József, Görgey Artúr, hogy csak pár példát említsek. De mitől lesz valaki jó katonai vezető? Vajon Napóleon tudta-e gyerekként, hogy egyszer ő az a Napóleon lesz, aki számos zseniális és váratlan húzással dönt majd el csatákat? A válasz nem ismert, de bizonyára voltak előjelei a hadvezérré válásnak.

Van-e biztos útmutatás, recept a jó vezetővé váláshoz? Példák, tanácsok léteznek csupán, vagy mégis van valami, amibe kapaszkodhatunk? Honnan, kitől kaphat egy pályája elején járó katona útmutatást a hatékony és jó vezetővé válás, röggel jócskán meghintett útján?

Az amerikai hadsereg altiszti újságjában (NCO Journal) olvasott cikk, valamint saját tapasztalataim

Id, engedd!

alapján megpróbálom összeszedni azokat a kapaszkodókat, amikkel a frissen avatott őrmesterek megbirkózhatnak a vezetővé válás nehézségeivel. De ezek a javaslatok nem nekik, hanem a közvetlen parancsnokaiknak és a rangidős altiszteknek szólnak, hogy lássák, ők mivel segíthetik a kezdő altiszteket az említett cél elérésében.

Altiszté válni legénységi állományból és főleg a polgári életből beiskolázott végzős őrmesterek számára ijesztő, jelentős kihívás lehet. Az évekig vagy az utóbbi állomány esetében a hónapokig tartó végrehajtói, a „megmondják, mit tegyek” állapotból egyik napról a másikra már nekik kell megmondaniuk másoknak, mit kell tenniük. Igen, az egész Alap Altishti Tanfolyam erre készít fel, erről szól a kiképzés, a gyakorlat, az elmélet. És mégis más erről tanulni, ebből vizsgáznai, és megint más, de még mennyire más, egyszer csak ott állni egy rajjal szemben és megmondani, eldönteni, kitalálni, hogy mit, mikor és hogyan kell végrehajtani. Hogy ki kapja a nehezebb feladatot, hogy kit kell esetleg kicsit kímélni, ki az, akinek nem árt a sarkában járni, hogy jól végezze el a feladatát. A felelősségről, mert arról van szó, nagyon sokat lehet tanulni, olvasni,

de nagyon más, amikor az ember a valóságban is érzi annak terhét.

A legénységi állományból kiválasztott őrmester helyzete azért nem könnyű, mert a korábbi csapattagból, a csapatot irányító vezető lesz. A polgári életből altisztté vált őrmester helyzete sem könnyű, mert neki egyszerre kell beilleszkednie az egész katonai szervezetbe, és közben irányítania is kell azokat a katonákat, akik nála már sokkal többször voltak gyakorlaton, misszióban stb. Az előbbi helyzetben lévőknek, a volt legénységi katonáknak fontos, hogy nagyon hamar felvegyék az új parancsnoki, vezetői személyiségüket, ami bizony nem könnyű! A köznyelvben „kiskockákból” lett őrmesterek számára ez nem jelent problémát, hiszen őket egyből vezetőként ismeri meg a beosztott állomány. Nekik viszont a beosztottak részéről érkező „méregetés”, „tesztelés” okozta kellemetlenséget kell minél előbb kezelni.

Miközben a frissen avatott őrmester a fenti gondokkal küzd, a tágabb környezete, a százada, zászlóalja, dandárja éli a katonák szokásos életét. Azaz végrehajt valamilyen feladatot, vagy éppen felkészül annak végrehajtására. Mindenki teszi a dolgát, mindenkinek megvan a maga problémája. A különböző szintű parancsnokok a saját szintjükre jellemző kihívásoknak, elvárásoknak próbálnak minél jobban megfelelni. Van idejük egy kezdő őrmester gondjaival foglalkozni? Van lehetőségük kockáztatni a saját és az általuk vezetett alegység megítélését úgy, hogy a kezdő altisztre (és ilyenkor nem csak a frissen avatott őrmesterre gondolok) bízzák bármilyen feladat önálló végrehajtását? Természetesen(?) nincs. Pedig a bevezetőmben említett cikk éppen egy olyan átfogó kutatásról szól, ami azt igazolta, hogy azok a pályakezdő altisztek, akiket nagyon hamar önálló feladatvégzéssel bíztak meg, vagy olyan helyzetbe kényszerültek, hogy önálló döntéseket kellett hozniuk, jóval rövidebb idő alatt váltak magabiztos és hatékony vezetőkké! Kétségtelenül van abban kockázat, ha önállóságot kap a kezdő rajparancsnok, rajparancsnok-helyettes, hiszen minden szakasz-, vagy századparancsnok törekszik a hibamentes feladatvégrehajtásra, miközben az is fontos lenne számukra, hogy egyedül is jól, megbízhatóan dolgozó rajparancsnokaik, altisztjeik legyenek. Fontos mérlegelni, hogy mikor kapjon szabad kezét a rajt vezető altiszt, de minél hamarabb kapják meg a pályakezdő altisztjeink a szükséges bizalmat, annál hamarabb lesznek hatékony, magabiztos vezetők. Akár úgy is, ha hiba csúszik a kivitelezésbe – de miért csúszna, ha kicsit rajtuk tartjuk a szemünket, csak pont annyira, hogy az önállóság ne szenvedjen csorbát.

Villanyszerelő tanuló koromban a szakmai gyakorlatokat egy nagyvállalatnál töltöttem, ahol a

Folyamatosan megtartott közös emlékezés

1

Az előző évek magas színvonalához mérhetően szervezték és vezették le a háborúkban elesett olasz és a térségben elesett külföldi katonákról való megemlékezést Veronában. Most talán annyiban volt más a ceremónia, hogy az égi áldásból is jutott nekünk bőven. A november 2-án, a halottak napján megtartott nemzetközi emlékezés a veronai központi temető katonai parcellájában kezdődött. Az olasz haderő Szárazföldi Művelési Erők Támogató Parancsnoksága és a helyi önkormányzat által szervezett emlékezésen a város és a tartomány közjogi méltóságai, az egyházi vezetés, a fegyveres társaságok képviselői, illetve különböző társadalmi szervezetek delegációi és érdeklődő közönség vett részt. A felvételek közül az elsőt a parcella felvezető útvonala és a kihelyezésre előkészített koszorúk láthatók (1. sz. felvétel). A társadalmi szervezetek lobogói előtt, a veronai érsek kíséretében érkeznek a magyar delegáció koszorúja az emlékezés pantheonjába (2. sz. felvétel). Magyarország veronai főkonzuljának koszorúját két lelkes olasz altiszt he-

lyezte el az emlékezés falánál. Majd a ceremónia meghatározó mozzanataként a főhajtás, illetve tisztelgés következett a második világháborús ismeretlen katona emlékművénél.

A központi program következő állomása az osztrák–magyar katonai temető volt, ahol a város polgármestere, Damiano Tommasi is megjelent. A protokolláris program részeként (hasonlóan az előző évek gyakorlatához) az egyházi liturgiát Verona érseke, Mons. Domenico Pompili celebrálta. Érdemes megemlíteni az Olasz Nemzeti Hegyivadász Társaság udinei szekciójának tagjait, akik a központi rendezvény mellett az osztrák–magyar katonai temetőben is megjelentek, sőt szervezőként támogatták a 2017. január 20-i buszbaleset helyszínén rendezett megemlékezést is. Ismételten megállapítottam, hogy a helyi közösség és a hatósági vezetés maximális támogatást nyújt a balesetben életüket vesztett magyar áldozatokról való megemlékezés megszervezésében, az erre kialakított park gondozásában.

Az osztrák–magyar katonai temetőben a hivatalos ceremóniát követően megtartott fogadáson egyébként rövid tájékoztatást adtam a Honvéd Altiszti Folyóiratról. A hegyivadász Cristiano Masciulli ezredes érdeklődéssel lapozgatta a magazint, majd örömmel reagált egy közös fénykép láttán. Az olasz haderő fegyverneme mondhatni egyike a világ legrégebben megalakult hegyivadász szervezeteinek, 1872-ben alapították. Napjaink érdekessége, hogy az olasz–szlovén–magyar többnemzeti szárazföldi kötelék (MLF) működéséhez Olaszország, vezető nemzetként biztosít keretalkulatot, az Udine-ben települő Julia hegyivadász dandárt.

Dr. Murinkó Attila ÖMT ezredes

2

Fotó: a szerző és Filippo Brunelli

A tisztább, zöldebb környezetért

Harmincnyelc éve élek Veszprémben, a Haszkovó lakótelepen. A 60 hold (345 000 m²) területre épült lakótelep tavaly június 25-én lett 50 éves. Veszprém lakosságának harmada (körülbelül 20 000 fő) él itt. Az elmúlt fél évszázad alatt különösen a zöldterületek fejlesztése és parkosítása mutatja, hogy a lakótelep folyamatos fejlődésen ment keresztül az évtizedek során.

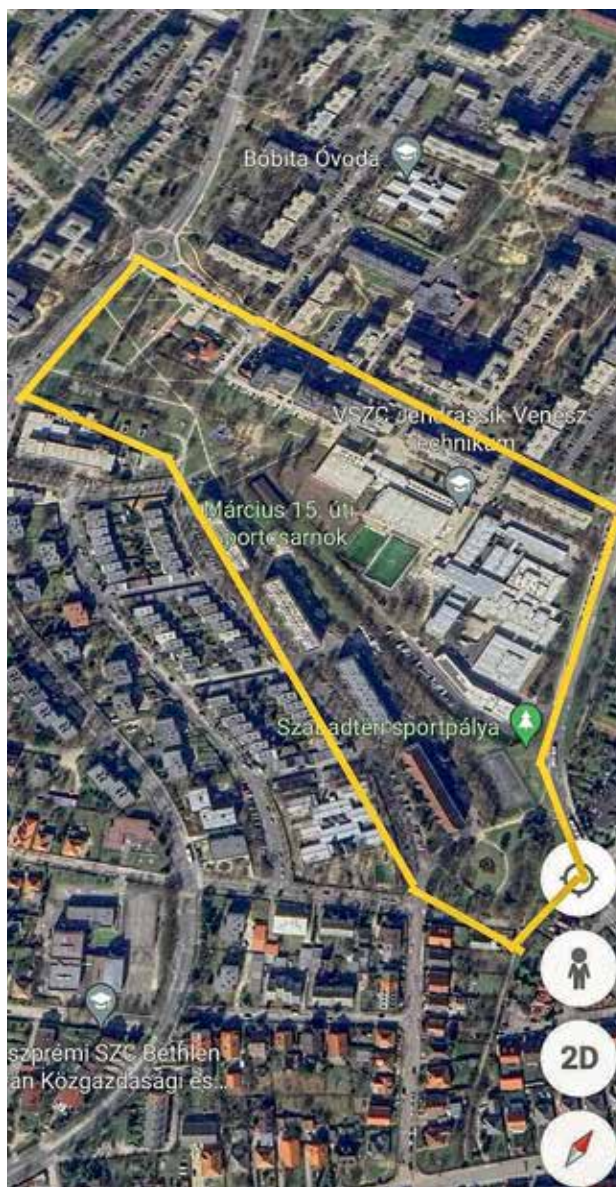

A 40-50 évvel ezelőtti építkezési területek részein felszámolták a munkálatok során keletkezett építési törmelékeket és egyéb építkezési maradványokat, a környezetre káros hulladékokat. Ezt követően megkezdtek a teljes lakótelep parkosítását. Földcserét hajtottak végre, amit füvesítéssel, pihenők és játszótérek kialakításával folytattak az itt lakó emberek, családok és gyermekeik számára. Jelenleg ezeket a zöldterületeket a városüzemeltetés, a VKSZ (Veszprémi Közütemi Szolgáltató) Zrt. dolgozói tartják karban.

A lakótelepen a háztömbökhöz vagy lépcsőházakhoz tartozó kisebb-nagyobb földrészeket a lakók egy-egy része virágoskertként kezdte használni, ezzel növelve a lakótelep és környezete színvonalát. Sajnos nem mindenki gondolkodik környezettudatosan, így egyre gyakoribb a szándékos környezetszennyező és

károsító szemetalás errefelé. Ennek az lett a következménye, hogy az itt élő emberek számára egyre kevesebb lehetőség adódik arra, hogy tiszta és higiénikus zöldövezetben tölthessék el a szabadidejüket.

Annak érdekében, hogy ezek a problémák megoldójanak és a szétszórt hulladékot felszámoljuk, illetve a lakótelep környezetének állapota javuljon, a *Haszkovó Lakótelep Veszprém* Facebook-csoportomon keresztül önkéntes „zöld programot” szerveztem és indítottam *Tisztább, zöldebb Haszkovóért* névvel. A program fő célja, hogy a lakótelep teljes területén felszámoljuk az összes környezetre káros hulladékot. A szervezésbe és a fizikai megvalósításba egy ismerősömet is bevontam. Magát a programot 2023. június 29-én kísérleti jelleggel kezdtük meg és hajtottuk végre néhány órás munkával, bízva abban, hogy sikeres és

eredményes lesz a tevékenységünk. A rákövetkező hetekben hat alkalommal szerveztem hulladékgyűjtést, melyre délutánonként pár órát szántunk. Ennek köszönhetően kb. 120 000 m² területen 1800 liter hulladékot sikerült összeszednünk.

Ezt a zöld programot a jövőben is szeretnénk folytatni, mert fő célunk a lakótelep teljes területén felszámolni a hulladékot. A megtisztításra szánt területeket jómagam jelöltem és jelölöm ki a Google Earth műholdas térkép segítségével, hogy jobban átlátható legyen a Haszkovó lakótelep teljes területe. Mivel nagy térségről van szó, a Haszkovó utca 16. számú ház előtti útrészt jelöltem meg mint a lakótelepet kettéválasztó sávot. Ezt követően a megfelezzett lakótelep egyik felét szintén a Google Earth műholdas térkép segítségével 4 részre (sávra) osztottam a Batthyány Lajos utcától

az Aradi Vértanúk utcáig, abból a célból, hogy egyetlen zöldterület se maradjon ki. Ezt követően kezdtük meg és folytattuk a hulladékok összegyűjtését a kijelölt sávokban.

Az őszi folyamán a számunkra kedves programunkat tovább folytattuk, hulladékot gyűjtöttünk a sávok alapján kijelölt helyeken. A tiszta környezet és az önkéntesség sokat jelent számomra, a példamutatás a személyes környezetemre és remélhetőleg a helyi lakosságra is hat. A szabadidőmet továbbra is rászánom ezen feladat megvalósítására. A csoport munkájában aktívan részt veszek a 2024-es évben is, és nagy örömmel fogom élvezni a tiszta környezetet.

Major Barnabás szakaszvezető,
MH LMVIK

Látogatás a magas hegyek világába

1. rész

Ha túrázásról és hegymászásról van szó, a legjobb egy olyan szakavatott embert megszólaltatni, akit már gyermekkorában rabul ejtett ez a hobbi. D. B. törzsszászlós több missziót megjáró katona, aki a Mátrában nőtt fel, első tapasztalatait itt szerezte. Számos képesítést szerzett, többek között téli magashegyi, sziklamászó, ipari alpin tanfolyamot végzett. Képességeit katonaként is tudja kamatoztatni: alakulatánál a hegyi képzéseket koordinálja, légi műveleteket oktat. Tapasztalatainak egy részét most az olvasókkal is megosztja.

Az embereket mindig is foglalkoztatta a hegyek világa, vonzották őket az istenek lakhelyeinek tekintett magaslatok, a rejtett kincsek otthona. Később azok számára nyílt meg ez az ismeretlen világ, akiket a lehetetlennek tartott kihívások vagy elérhetetlennek tűnő teljesítmények hajtottak. A háborúk sem hagyták érintetlenül ezeket a területeket, a katonák számára nem kis kihívást jelentett itt harcolni, manőverezni, utánpótlást szállítani. Manapság a hegyek szerelmesei inkább hobbiból látogatják a magashegysegeket, amelyek számtalan kikapcsolódási lehetőséggel kecsegtetnek: nyáron a gyönyörű virágokkal

terített völgyek, gyors folyású patakok és folyók, míg télen a hóval borított hegytetők és sípályák vonzzák az ide látogatókat.

Hegyi túrázás

A hegyek felfedezésének legegyszerűbb módja a túrázás. Minimális felszerelés és tudás birtokában is tehetünk csodás túrákat vagy családi sétákat. A hegyek között mindenki megtalálhatja a saját képességeinek megfelelő útvonalakat. Nem feltétlen a legmeredekebb sziklafalakon kell felmászni egy csúcsra, meglátogathatjuk a hegygerincek által övezett csodálatos

A hegységeket különböző magasságok alapján tudjuk kategorizálni: 0–200 méterig síkság, 200–500 méterig dombság, 500–1500 méterig középhegység és 1500 méter fölött magashegységről beszélünk. Közvetlen környezetünkben középhegységek találhatók, melyek Magyarországon általában erdővel borított területek. Azonban, ha az ország határain kívülre utazunk, találkozhatunk 2–3000 méter közötti magaslatokkal, vagy hosszabb kiruccanás esetén 4000 méter fölötti csúcsokat is találhatunk az Alpok hegyvonulatain. Ezekre a magas hegy-csúcsokra jellemző, hogy a növénytakaró a magasság növekedésével el is tűnik, és sziklás, helyenként hóval borított területeket találunk.

völgyeket, vízeséseket, menedékházakat, ahol a hegyek árnyékában ihatunk egy forró gyógyteát vagy „gyógysört”.

A hegyek világa olyan szépségeket tartogat a számunkra, melyeket csak ott és akkor élhetünk meg. Ezt nem képes átadni fénykép vagy videófelvétel. És ahhoz az élményhez semmi sem fogható, mikor saját erőnkből, barátainkkal vagy családdunkkal érünk el egy csúcsot, menedékházat vagy vízesést, és a természet legelképezetőbb látványa tárul elénk. Hiába láttuk már számtalanszor egy képen vagy útifilmen, nem lehet betelni az elénk táruló látvánnyal.

Azonban nem szabad elfeledkezni arról, hogy hová is merészkedünk. A magas hegyek és a csodálatos völgyek nem mindig barátságosak a látogatókhoz. A természetanya hóbortos kedvének köszönhetően nem mindig tárja elénk e csodát, inkább köddel, esővel, hóval vagy viharos széllel nehezíti dolgunkat. Bár nincs rossz idő, csak lusta turista, ilyenkor nagyobb a küzdelem az elemekkel.

A magashegységekben a június közepétől szeptemberig tartó időszak a turistáké. A legtöbb turistaút máskor zárva van, csak a felkészült hegymászóknak ajánlott az ott-tartózkodás. Szlovákiában például a hegyi szolgálatok emberei ellenőrzik a jogosultságokat, és ha valakinek nincs engedélye, szigorú büntetést kaphat. A nyári időszakon kívüli túráknak csak az adott időszaknak megfelelő tapasztalatokkal rendelkezők induljanak neki, a többiek kérjék hegyi vezető segítségét. A magas hegyek világa nem játszótér, a tapasztalatlanságért esetenként nagy árat kell fizetni. A legjobb döntés azok számára, akik a kijelölt utakról letérve szeretnének kihívást

keresni, hogy végezzenek el egy magashegyi tanfolyamot, és azt követően is lehetőleg tapasztaltabb mászókkal vágjanak bele egy-egy kalandba.

Csak megbízható, gyakorlott és fizikailag alkalmas partnert válasszunk, ne kockáztassuk senki életét feleslegesen. Elérhető célokat tűzzünk ki, a fokozatosság elvét követve, és a siker további motivációt jelent majd a későbbiekben. Ha mégis túlvállaltuk magunkat, vagy a körülmények nem megfelelőek, ne hezitáljunk és forduljunk vissza. A hegy megvár, és talán egy másik alkalommal beenged a szentélyébe. A következőkben néhány jótanácsot, tapasztalatot osztok meg.

Láncos utak vagy Via Ferrata

Azoknak, akik igazán kalandos és adrenalinban gazdag élményekre vágyanak, de nem tapasztalt sziklamászók, feltöltődést jelenthet a kihívásokkal kecsegtető láncos utak felfedezése (Via Ferrata, Klettersteig). Ezek az utak olyan terepen vannak kialakítva, ahová egyszerű turisták nem tudnának eljutni hegymászó képességek nélkül. Itt már tériszonymentességre van szükség, sőt a nehezebb utakon nagy bátorságra és mászótudásra is. A veszélyesebb szakaszokon acélsodronyból vagy láncból biztosítás van kialakítva, illetve a sziklába fúrt csavarok vagy létrák segítik a haladást.

Katonai vonatkozásban a csapatok mozgásbiztosítására sziklás vagy meredek területen jól használható ez a fajta biztosítási lánc, akár kötelekből kiépítve. Az eszközök és a kiépített biztosítás használata egyszerű, gyorsan elsajátítható, valamint a menetsebesség növelhető és a csapatok számára a sérülés kockázata ezzel a módszerrel minimálisra csökkenthető.

Egyéni biztosító felszerelés használata így is kötelező, ez Via Ferrata szettként ismert, és egy esetleges eséskor (a megfelelő használat mellett) megmentheti a túrázó életét. A sérülésektől nem óv meg zuhanás közben, de nem engedi, hogy a kellesnél nagyobb essünk, és a sziklafal aljáig zuhanjunk. Soha ne induljunk el ezeken az utakon a megfelelő és ellenőrzött minőségű eszközök nélkül.

Magyarországon is egyre népszerűbb ez a hobbi, azonban itt is be kell tartani a fokozatosság elvét. A kiépített utakat A-tól F-ig osztályozzák, a legegyszerűbbektől a legnehezebbekig. Tájéegységenként változhat a nehézségük, de lehet egy B jelzésű út is igen fárasztó, ha 500 vagy akár 1000 méter szintkülönbséget kell közben leküzdeni.

Magyarországban is egyre népszerűbb ez a hobbi, azonban itt is be kell tartani a fokozatosság elvét. A kiépített utakat A-tól F-ig osztályozzák, a legegyszerűbbektől a legnehezebbekig. Tájéegységenként változhat a nehézségük, de lehet egy B jelzésű út is igen fárasztó, ha 500 vagy akár 1000 méter szintkülönbséget kell közben leküzdeni.

Egyéni biztosító felszerelés használata így is kötelező, ez Via Ferrata szettként ismert, és egy esetleges eséskor (a megfelelő használat mellett) megmentheti a túrázó életét. A sérülésektől nem óv meg zuhanás közben, de nem engedi, hogy a kellesnél nagyobb essünk, és a sziklafal aljáig zuhanjunk. Soha ne induljunk el ezeken az utakon a megfelelő és ellenőrzött minőségű eszközök nélkül.

Hegymászás

A hegymászás egy igen tág fogalom. A szakirodalom átfogóan határozza meg: minden olyan tevékenységet hegymászásnak hív, amelyet a magas hegyek világának meghódítása érdekében teszünk. Sziklamászás, jégmászás, magashegyi turisztika, expedíciós mászás és még számtalan tevékenységet sorolhatunk ide.

A magas hegyekben történő mozgás, az egyes területek, csúcsok elérése hegymászó tudást igényel. Ide tartozik a különböző kötéltechnikák ismerete, a biztosítás és a mentési jártasság, valamint a megfelelő időjárás és havas környezet sajátosságainak ismerete. A hegymászóképességek elsajátításához egy vagy több különböző hegymászó tanfolyam elvégzése szükséges: téli, nyári, sziklamászó és gleccserjáró képzések, amelyek segítségével meghódíthatjuk a magashegységek világát.

Ha nem akarunk tanfolyamon részt venni, de mégis van valamilyen magashegyi tervünk, fogadhatunk tapasztalt hegyi vezetőt, aki néhány nap alatt

megtanítja nekünk, hogy vezetésével és felügyeletével hogyan tudjuk használni a szükséges eszközöket és elérni céljainkat. Ilyen vezetéssel és túraszervezéssel manapság egyre többször találkozhatunk a médiában. Számos szervezet borsos honorárium fejében akár a Mount Everest csúcsára is feljuttatja a tapasztalatlan klienseit. Tehát akinek van elég pénze, egy magas hegy csúcsát elérheti úgy, hogy minden este fűtött sátorban teszik elé a meleg teát és vacsorát, mivel a mászáson, gyalogláson kívül az utazásszervező mindenről gondoskodik.

Azonban tévedés lenne azt hinni, hogy nulla felkészüléssel nekiindulhatunk a magas hegyek világának. Bárhova is szeretnénk eljutni, jó fizikai és mentális állóképességgel kell rendelkezni. A hegymászó társadalom azt a teljesítményt ismeri el, ha valaki a saját erejéből ér el egy kitűzött célt, teherhordók és egyéb kényelmi funkciók nélkül. Vannak olyan hegymászók vagy sziklamászók, akik számára a magas, egybefüggő 500–1000 méteres sziklafalak és ezeknek a nehézségei jelentik a hegymászást. Adott esetben a kettőt vegyesen hajtják végre: 5000 vagy akár 8000 méter magasságban több száz méteres szikla- vagy jégfal leküzdése a feladat. Hogy miért kockáztatják egyesek az életüket odafenn? Ezt csak azok érthetik meg, akik a magas hegyeket járják, de van valami megfoghatatlan vonzerő, ami időről

időre visszahívja a hegymászt, bár mindenkinek más a motivációja.

Tehát ha úgy döntöttünk, hogy felkeressük ezt a csodavilágot, ne felkészületlenül vágjunk neki. Mindenképpen tartsuk be a fokozatosság elvét, és megfelelően készüljünk fel a túráinkra.

Következő cikkünkben a hegyi veszélyeket és a szükséges felszerelések témáit fogjuk boncolgatni.

D. B. törzszászlós

Forró: D. B. törzszászlós

A kiberbiztonság kihívásai és megoldásai

1. rész A digitális világ védelme

A digitális korrallal együtt érkeztek olyan kihívások is, amelyek az online tér veszélyeire hívják fel a figyelmet. A kiberbiztonság az egyre növekvő digitális társadalom egyik fő kérdése, és az információtechnológia fejlődése miatt az online támadások gyakorisága és összetettsége is folyamatosan nő. A kibertér egyenlő az információs térrel. Hazánkban, a honvédség keretein belül a kibervédelmi feladatokat a Magyar Honvédség Kiberműveleti Parancsnokság és alárendeltje, a Magyar Honvédség Kiber- és Információs Műveleti Központ hajtja végre. Ebben a cikkben feltárjuk a kiberbiztonság legfontosabb kihívásait és a lehetséges megoldásokat.

Az elkerülhetetlen kibert fenyegetések

A digitális forradalom óriási előrelépést hozott, de egyben új kockázatokat is formált. A kiberbűnözők kifinomultabbá váltak, és internetes tevékenységük egyre nehezebben nyomozható. Többek között a malware (kártékony szoftverek), ransomware (zsarolóvírusok) és a phishing (adathalászat) azok a fenyegetések, amelyek mindennapi veszélyekké váltak a számítógép- és internethasználók számára. Az informatikai rendszerekbe való behatolás és az érzékeny adatok ellopása, manipulálása a kiberbűnözők egyik fő célja. Ezen kihívások érintik a vállalatokat, kormányzati intézményeket és az átlagos internetezőket egyaránt.

Az adatvédelem szerepe

Az adatvédelem kiemelkedő fontosságú a kiberbiztonság terén. A személyes, üzleti és szolgálati jellegű adatok védelme kulcsfontosságú az egyének és a vállalatok, így az MH számára egyaránt. Az adatvédelem alapja az erős jelszavak, a kétlépcsős azonosítás és az adatok rendszeres biztonsági mentése. Az adatvédelemnek nemcsak a digitális platformokon, hanem azokon kívül is érvényesülnie kell, pl. a nyomtatott dokumentumok és a fizikai adathordozók kapcsán is.

A kiberbiztonsági tudatosság növelése

A legmodernebb biztonsági technológiák mellett a kiberbiztonsági tudatosság növelése is létfontosságú. Az embereknek, beleértve a katonákat és az átlagos internetezőket is, tisztában kell lenniük a potenciális koc-

kázatokkal, illetve tudniuk kell, hogyan védekezzenek ellene. A kiberbiztonsági oktatás és felvilágosítás segíthet abban, hogy az emberek felismerjék például az adathalászat jeleit, és megfelelően reagáljanak a veszélyekre.

A jelszó

Erős jelszavak kiválasztása és használata elengedhetetlen a személyes és online biztonság szempontjából. Egy erős jelszó olyan kombináció, amely tartalmaz kis- és nagybetűket, számokat, valamint speciális karaktereket is. A hosszú és összetett jelszavak nehezebben törhetőek fel a kiberbűnözők számára. Az erős jelszavak segítenek megvédeni személyes adatainkat, pénzügyi információinkat és online fiókjainkat a jogosulatlan hozzáféréstől. Fontos, hogy minden online szolgáltatáshoz külön jelszót használjunk, és rendszeresen frissítsük azt.

Zárógondolat

A kiberbiztonság ma már elengedhetetlen eleme az online jelenlétünknek. A digitális veszélyek folyamatosan fejlődnek, és a védekezéshez folyamatos innovációra, együttműködésre van szükség. Az adatvédelem, a kiberbiztonsági tudatosság növelése, az intelligens technológia alkalmazása és a globális együttműködés olyan tényezők, amelyek hozzájárulhatnak a digitális világ biztonságának megőrzéséhez. A következő részben a támadások fajtáit fogjuk bemutatni. 📌

Bogya Sándor Mihály főtörzszászlós,
MH Kiberműveleti Parancsnokság

Segítség egy gombnyomással!

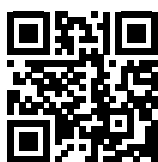
G O N D ● S Ó R A

Igényelje a Gondosórát,
hogy biztonságban tudhassa
idősebb szeretteit a nap 24 órájában!

Magyarország Kormánya fontos feladatának tekinti, hogy gondoskodjon 65 év feletti honfitársainkról. A **Gondosóra** egy korszerű, díjmentes jelzőeszköz, amelyhez egy éjjel-nappal elérhető diszpécierszolgálat kapcsolódik, így az idősök szükség esetén egyetlen gombnyomással jelezni tudják, ha segísége van szükségük.

www.gondosora.hu

Tel.: +36 1 445 00 80

2024.01.31

ACÉLKOCKA záróvizsga-gyakorlat

Kertész László

